I

(Päätöslauselmat, suositukset ja lausunnot)

PÄÄTÖSLAUSELMAT

NEUVOSTO

NEUVOSTON PÄÄTÖSLAUSELMA,

annettu 13 päivänä joulukuuta 2011,

tullilainsäädännön noudattamista koskevan yhteistyön tulevaisuudesta

(2012/C 5/01)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO,

PALAUTTAEN MIELEEN:

1) että Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 67 artiklan 3 kohdassa ja 87 artiklassa edellytetään lainvalvontaviranomaisten, mukaan lukien jäsenvaltioiden tulliviranomaisten, välistä tiiviimpää yhteistyötä, jonka tavoitteena on myötävaikuttaa vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen turvaamiseen unionin kansalaisille;

2) että 71 artiklassa edellytetään neuvostoon pysyvää komiteaa sisäistä turvallisuutta koskevan operatiivisen yhteistyön edistämisen ja tehostamisen varmistamiseksi unionin sisällä (COSI);

3) Tukholman ohjelman ([1]), jonka Eurooppa-neuvosto hyväksyi joulukuussa 2009 ja joka sisältää tärkeimmät vapauden, turvallisuuden ja oikeuden aluetta koskevat Euroopan unionin poliittiset painopisteet, mukaan lukien unionin kansalaisten hengen ja turvallisuuden suojeleminen ja järjestäytyneen rikollisuuden, terrorismin ja muiden uhkien torjunta, ja jossa määritellään strategiset suuntaviivat vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen lainsäädännön ja toiminnan suunnittelua varten ajanjaksolla 2010–2014 Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 68 artiklan mukaisesti,

4) komission tiedonannon ”Vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen toteuttaminen EU:n kansalaisten hyväksi – Toimintasuunnitelma Tukholman ohjelman toteuttamiseksi” ([2]) ja neuvoston päätelmät kyseisestä tiedonannosta ([3]),

5) Euroopan unionin sisäisen turvallisuuden strategian: ”Kohti eurooppalaista turvallisuusmallia” ([4]):

6) neuvoston päätelmät tulliviranomaisten osallistumisesta Tukholman ohjelman täytäntöönpanoon vakavan ja järjestäytyneen rajatylittävän rikollisuuden torjumiseksi ([5]);

7) neuvoston 23. lokakuuta 2009 antaman päätöslauselman vahvistetusta tulliyhteistyöstrategiasta ([6]) ja tulliyhteistyöryhmän hyväksymät toimintasuunnitelmat tämän strategian täytäntöönpanemiseksi;

8) neuvoston 14. toukokuuta 2008 antamat päätelmät tulliliiton kehittämisstrategiasta ([7]),

9) Euroopan unionista tehdyn sopimuksen K.3 artiklan perusteella 18. joulukuuta 1997 tehdyn yleissopimuksen tullihallintojen keskinäisestä avunannosta ja yhteistyöstä;

10) tietotekniikan käytöstä tullialalla 30 päivänä marraskuuta 2009 tehdyn neuvoston päätöksen 2009/917/YOS ([8]);

11) Euroopan unionin jäsenvaltioiden lainvalvontaviranomaisten välisen tietojen ja tiedustelutietojen vaihdon yksinkertaistamisesta 18 päivänä joulukuuta 2006 tehdyn neuvoston puitepäätöksen 2006/960/YOS ([9]);

TODETEN SEURAAVAA:

1) kansainväliset järjestäytyneet rikollis- ja terroristiryhmät käyttävät mahdollisimman paljon hyväkseen kaikkia tilaisuuksia, jotka aiheutuvat tavaroiden ja henkilöiden vapaasta liikkuvuudesta unionissa, ja hyödyntävät jäsenvaltioiden oikeusjärjestelmien välisiä eroja;

([1]) EUVL C 115, 4.5.2010, s. 1.
([2]) 8895/10 JAI 335.
([3]) 10118/10 JAI 461.
([4]) 7120/10 CO EUR-PREP 8 JAI 182, jonka neuvosto hyväksyi istunnossaan 25. ja 26. helmikuuta 2010 ja Eurooppa-neuvosto hyväksyi 25. ja 26. maaliskuuta 2010.
([5]) 8096/11 JAI 183 ENFOCUSTOM 18.
([6]) EUVL C 260, 30.10.2009, s. 1.
([7]) 8762/08 UD 71 ECOFIN 151.
([8]) EUVL L 323, 10.12.2009, s. 20.
([9]) EUVL L 386, 29.12.2006, s. 89.

2) rikolliset ja rikollisjärjestöt eivät tunne kansallisia rajoja, eivät edes virtuaalisia rajoja; paremmin koordinoidut ja paremmin toisiinsa liitetyt toimet rikollisuuden torjumiseksi unionissa ovat sen vuoksi välttämättömiä yhdessä ennaltaehkäisevän lähestymistavan sekä tietojen ja tiedustelutietojen rutiininomaisen vaihdon kanssa;

3) jäsenvaltioiden tulliviranomaisilla on kansallisten toimivaltuuksiensa mukaisesti ja rajoissa ratkaiseva merkitys rajatylittävän rikollisuuden torjunnassa ehkäisemällä, havaitsemalla ja tutkimalla rikollista toimintaa, mukaan lukien tavaroiden sääntöjen- tai lainvastainen liikkuminen, kiellettyjen tavaroiden laiton kauppa ja rahanpesu, ja asettamalla siitä syytteeseen sekä suojelemalla unionin taloudellisia, kulttuurisia ja ympäristöetuja ja unionin kansalaisten terveyttä ja turvallisuutta;

4) tavaroiden, henkilöiden ja pääoman vapaan liikkuvuuden puitteissa ja ottaen huomioon tarve varmistaa vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alue, rajatylittävän rikollisuuden torjunta mukaan lukien, on ratkaisevan tärkeää jatkuvasti parantaa ja lisätä tulliviranomaisten välisen yhteistyön tehokkuutta;

5) rajatylittävän rikollisuuden torjunnan alalla toteutettava tehokas tulliyhteistyö on välttämätöntä, jotta kaupankäyntiä voidaan edelleen helpottaa;

6) kaikki jäsenvaltioiden hallintoviranomaisten keskinäisestä avunannosta sekä jäsenvaltioiden hallintoviranomaisten ja komission yhteistyöstä tulli- ja maatalousasioita koskevan lainsäädännön moitteettoman soveltamisen varmistamiseksi 13 päivänä maaliskuuta 1997 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 515/97 mukaisesti käynnistetyt toimet edellyttävät tulliviranomaisten välistä hedelmällistä yhteistyötä, joka voi olla erittäin hyödyllistä tullilainsäädännön noudattamista koskevan yhteistyön kannalta rajatylittävän rikollisuuden torjunnassa;

7) kansalliset tulliviranomaiset ovat toimivaltaisia unionin ulkorajat ylittävien tavaroiden liikkeiden seurannan ja valvonnan alalla ja suorittavat tätä tehtäväänsä yhdessä niiden virastojen kanssa, jotka seuraavat ja valvovat henkilöiden liikkumista. Tästä seuraa, että on olemassa todellinen tarve sille, että tulli osallistuu tasaveroisesti ja täydentävästi kaikkeen rajat ylittävää liikennettä koskevaan keskusteluun ja päätöksentekoon;

8) vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueella sovellettavaan, rajatylittävän rikollisuuden torjuntaa koskevaan koordinoituun lähestymistapaan, joka kattaa myös myötävaikuttamisen terrorismin torjuntaan, olisi sisällytettävä tiivis ja tehokas monenvälinen yhteistyö tulliviranomaisten ja muiden lainvalvontaviranomaisten, asiaankuuluvat EU:n elimet ja virastot mukaan lukien, välillä;

9) tehokas unionin kansalaisten talouden ja turvallisuuden suojaaminen edellyttää lujitettua yhteistyötä ja kumppanuutta kolmansien maiden toimivaltaisten viranomaisten kanssa erityisesti niissä unionin naapurimaissa, jotka ovat rikollisen toiminnan suhteen haavoittuvimpia;

10) unionin talouskasvun jatkuvuus riippuu useista tekijöistä, muun muassa tehokkaasta tullilainsäädännön noudattamista koskevasta yhteistyöstä;

PANEE TYYTYVÄISENÄ MERKILLE SEURAAVAA:

komission tuella toteutetun tulliyhteistyön tähänastiset saavutukset, joihin kuuluvat:

a) tullihallintojen keskinäisestä avunannosta tehdyn yleissopimuksen (Napoli II, 1997) määräysten tarjoamiin mahdollisuuksiin perustuva yhteistyö;

b) tullitietojärjestelmän (TTJ) ja tullitutkintatietokannan (FIDE) mahdollistama rutiininomainen tietojenvaihto; ja

c) tulliviranomaisten keskenään ja näiden yhdessä muiden lainvalvontaviranomaisten kanssa toteuttamien yhteisten tullioperaatioiden tulokset;

PÄÄTTÄÄ SEURAAVAA:

1) määritellään strategia tulevaa tullilainsäädännön noudattamista koskevaa yhteistyötä varten tarkoituksin määritellä, mitä toimenpiteitä on toteutettava tulliyhteistyön ja muiden lainvalvontaviranomaisten kanssa tehtävän yhteistyön tehostamiseksi ja tullin aseman lujittamiseksi johtavana viranomaisena tavaroiden liikkumisen valvonnan alalla vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueella, unionin kansalaisten, heidän henkensä ja terveytensä turvaamiseksi yhä tehokkaammin sekä unionin talouden suojaamiseksi salakuljetukselta, petoksilta ja muilta järjestäytyneen rikollisuuden olemassaolosta ja toiminnasta johtuvilta uhilta seuraavien tavoitteiden pohjalta:

   a) kehitetään edelleen erityistä lähestymistapaa tulliyhteistyöhön lainvalvonnan alalla, joka soisi EU:n tulliviranomaisille mahdollisuuden torjua rikollisuutta yhä tehokkaammin ja ryhtyä välittömiin toimenpiteisiin uusiin uhkiin vastaamiseksi;

   b) tarkastellaan kaikkia, niin oikeudellisia, teknisiä kuin operatiivisia mahdollisuuksia vahvistaa tullin panosta järjestäytyneen rikollisuuden torjumisessa ja kehitetään edelleen jo olemassa olevia toimia muun muassa tarkastelemalla, onko tarvetta paremmin koordinoiduille ja tehokkaammille EU:n tulliviranomaisten alulle panemille ja toteuttamille yhteisille toimille rajatylittävän ja kansainvälisen rikollisuuden eri ilmenemismuotojen torjumiseksi;

   c) edistetään järjestelmien entistä laajempaa käyttöä tulliviranomaisten välisessä tietojenvaihdossa ja tarkastellaan kehityksen tuomia uusia mahdollisuuksia tehostaa tullin reagointikykyä rajatylittävän järjestäytyneen rikollisuuden torjumiseksi;

d) kehitetään tullihallintojen sisäistä sekä myös tulliviranomaisten ja muiden lainvalvontaviranomaisten välistä koulutusta koskeva yhteinen lähestymistapa, jotta voidaan tarvittaessa ja erityisesti tutkinnan ja operatiivisen yhteistyön aloilla parantaa niiden tehokkuutta järjestäytyneen rikollisuuden torjumisessa;

e) kehitetään EU:n tasolla entistä kokonaisvaltaisempaa lähestymistapaa tullin toiminnan tukemiseksi järjestäytyneen rikollisuuden torjunnassa (asiaankuuluvien menetelmien, laitteiston ja tekniikoiden osalta) ja ehdotetaan tarvittaessa lainsäädäntöä;

f) toteutetaan käytännön toimia kyseisten uusien yhteistyökeinojen täytäntöönpanemiseksi tavoitteena parantaa operatiivista yhteistyötä ja varmistaa tehokas osallistuminen EU:n ulkorajoilla; sekä harkitaan tuen lisäämistä yhteisten tullioperaatioiden toteuttamista, uhka-arvioiden laatimista tai monivuotisten aloitteiden toteuttamista varten;

g) parannetaan tulliviranomaisten panosta sisäisen turvallisuuden operatiivisen yhteistyön pysyvän komitean (COSI) työskentelyyn niiden merkityksen maksimoimiseksi järjestäytyneen rikollisuuden torjunnan sekä unionin kansalaisten terveyden, suojan ja turvallisuuden turvaamisen kannalta;

h) lisätään yleisön luottamusta tulliin esittämällä tulliyhteistyön kautta aikaansaatuja konkreettisia tuloksia ja lisäämällä tietoisuutta tullin merkityksestä lainvalvonnassa;

2) ryhdytään tarvittaviin toimiin yksityiskohtaisen toimintasuunnitelman laatimiseksi, päivittämiseksi, seuraamiseksi ja arvioimiseksi tarpeen mukaan, jotta saavutetaan tämän strategian kokonaistavoitteet ja päämäärät;

KEHOTTAA:

1) tulliviranomaisia ja jäsenvaltioiden muita tullilainsäädännön täytäntöönpanosta vastaavia viranomaisia toteuttamaan tämän strategian ja panemaan täytäntöön toimintasuunnitelman kiinnittäen erityistä huomiota yhteisten menetelmien kehittämiseen ja tiedonvaihdon lisäämiseen entisestään;

2) tulliviranomaisia ja muita jäsenvaltioiden lainvalvontaviranomaisia sekä toimivaltaisia EU:n elimiä ja virastoja tekemään voitavansa vahvistaakseen keskinäistä ja kolmansien maiden kanssa tehtävää yhteistyötä rajatylittävien rikosten ehkäisemisessä, tutkinnassa, havaitsemisessa ja syytteeseen panemisessa;

3) komissiota edistämään aktiivisesti tämän strategian toteuttamista, hyödyntäen täysimääräisesti omaa osuuttaan jaetusta toimivallasta, ja antamaan edelleen mahdollisimman paljon rahallista, teknistä ja logistista tukea tämän strategian toteuttamiselle;

4) Europolia ottamaan tullilainsäädännön noudattamiseen liittyvät näkökohdat huomioon kehittäessään tulevia vakavaa ja järjestäytynyttä rikollisuutta koskevia uhkakuva-arvioita (SOCTA) ja muita aloitteita.

Tällä päätöslauselmalla korvataan vahvistetusta tulliyhteistyöstrategiasta 23 päivänä lokakuuta 2009 annettu päätöslauselma.